

Öppet offentligt samråd för halvtidsutvärderingen av Europeiska fonden för justering för globaliseringseffekter (EGF)

Bakgrund till den Europeiska fonden för justering för globaliseringseffekter (EGF)

Globaliseringsfonden är ett europeiskt finansieringsinstrument vars syfte är att hjälpa arbetstagare som förlorat sina jobb på grund av globaliseringens negativa effekter eller den globala finansiella och ekonomiska krisen. Fonden finansierar åtgärder för att hjälpa uppsagda arbetstagare att hitta nya jobb så snabbt som möjligt.

Med termen "globalisering" syftar man på genomgripande strukturförändringar i världshandeln där sysselsättningen påverkas av följande orsaker:

- En betydande ökning av importen av varor eller tjänster till Europeiska unionen från länder och regioner som kan framställa varor och tjänster till lägre kostnad.
- Snabbt minskade marknadsandelar för EU, en medlemsstat eller en regional marknad inom en viss sektor.
- Tillverkning eller tillhandahållande av tjänster (och därmed sysselsättning) flyttar till länder utanför EU.

Uppsägningar anses vara kopplade till ekonomiska kriser när de gäller

- "arbetstagare som sagts upp och egenföretagare vars verksamhet upphört till följd av en fortsatt global finansiell och ekonomisk kris [...], eller till följd av en ny global finansiell och ekonomisk kris".

Fonden kan hjälpa till om uppsägningar som orsakas av sådana faktorer, eller av den ekonomiska krisen, har en mycket negativ påverkan på den lokala, regionala eller nationella ekonomin.

Finansiering från fonden kan användas för att stödja aktiva arbetsmarknadsåtgärder, t.ex. hjälp med jobbsökande, fortbildning och rörlighetsbidrag, vid oväntade (storskaliga) uppsägningar.

Fonden inrättades 2006 (Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1309/2013 av den 17 december 2013 inrättade fonden för perioden 2014–2020 och upphävde Europaparlamentets och rådets förordning (EC) nr 1927/2006).

Sedan 2007 har fonden bidragit med mer än 560 miljoner euro i mer än 140 ärenden gällande omstrukturering i medlemsstaterna, för att stödja mer än 130 000 arbetstagare som förlorat jobbet på grund av omstrukturering i samband med förändringar i världshandelsmönstren och globaliseringen eller till följd av den ekonomiska och finansiella krisen. Mer information om erfarenheterna för de uppsagda arbetstagare som hittat nya jobb och möjligheter med hjälp från fonden finns på följande webbsidor: <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=en&catId=326>

För perioden 2014–2020 har det högsta tillgängliga beloppet för fondens verksamhet minskat från 500 miljoner euro till 150 miljoner euro per år (siffran bygger på 2011 års priser). Den nya fondförordningen gör stödet tillgängligt för nya grupper av individer. Bland de grupper som för närvarande kan få stöd från fonden (i regioner där ungdomsarbetslösheten översteg 25 % år 2012) finns människor som är yngre än 25 år (30 år där medlemsländerna beslutar att höja åldersgränsen) och som varken arbetar eller studerar (antalet människor i den gruppen som kan få stöd motsvarar antalet uppsagda arbetstagare som får stöd). Den del av förordningen enligt vilken dessa unga människor kan få hjälp är endast giltig till december 2017. Enligt den nuvarande fondförordningen höjs också satsen för EU:s medfinansiering av stödåtgärder för individer från 50 % till 60 %.

Syftet med samrådet är att säkerställa att både allmänheten, mottagarna av stöd från fonden och de organisationer som deltar i planering eller genomförande av fondens verksamhet kan ge sina åsikter om utformningen i framtiden och om hur användbar fondens finansiering har varit med hänsyn till följande kriterier:

- Resultat: i vilken utsträckning de åtgärder som samfinansierats av fonden har uppfyllt målen i fråga om **att göra det möjligt för uppsagda arbetstagare att snabbt hitta ett nytt jobb** och, i tillämpliga fall, har hjälpt till att stödja unga människor som varken arbetar eller studerar så att de kan börja arbeta eller börja studera igen.
- Långsiktighet: om individer som har hittat ett jobb (eller börjat studera) efter att ha deltagit i åtgärder som fått stöd från fonden har **kunnat behålla det jobbet** (eller avsluta sin utbildning) sex eller tolv månader efter det att fondens stöd avslutats.
- Effektivitet: om **kostnaderna för stödet är berättigade med tanke på de resultat som uppnåtts**.
- Samstämmighet: vid en bedömning av samstämmigheten ser man på i vilken utsträckning fondfinansieringen stöder annan verksamhet som hjälper uppsagda arbetstagare (eller personer som varken arbetar eller studerar) och som finansieras med nationella medel eller genom andra europeiska fonder (t.ex. Europeiska socialfonden) samt om **liknande eller kompletterande verksamhet** finansieras. Exempelvis kan fonden finansiera åtgärder som är väldigt lika dem som erbjuds uppsagda arbetstagare på nationell nivå, eller den kan komplettera och stödja sådana åtgärder (t.ex. genom att erbjuda verksamhet som är mer individuellt anpassad, som enskild rådgivning, stödgrupper och stöd för rörlighet) eller genom att erbjuda möjlighet till andra typer av fortbildning eller till fortbildning under längre perioder än vad som hade varit möjligt med nationella medel.
- Relevans: en bedömning av om **kriterierna för användning av fonden** (t.ex. antalet stödberättigade arbetstagare som har sagts upp i ett ärende under en viss tidsperiod eller att uppsägningarna måste vara kopplade till globaliseringen eller till den ekonomiska krisen) fortfarande är relevanta samt om det är lämpligt att använda fonden för att stödja unga människor som varken arbetar eller studerar (och om det ska fortsätta).
- Europeiskt mervärde: Begreppet europeiskt mervärde syftar på i vilken omfattning fonden har bidragit till att göra stöd tillgängligt för ytterligare uppsagda arbetstagare (effekter på volymen) eller har gjort det tillgängliga stödet **mer relevant** i deras personliga situation, där de kanske annars inte hade fått stöd från nationella, regionala eller lokala myndigheter. Man bedömer också om grupper av individer som annars inte skulle ha fått hjälp fick något stöd (effekter på tillämpningsområdet), om genomförandet av åtgärder som finansierats av fonden **lett till lärdomar** om genomförandet av effektiv stödverksamhet som sedan dess kunnat användas i andra sammanhang (effekter av lärdomar) samt om det sätt på vilka EU-medel eller nationella medel används och de typer av verksamhet som fått stöd har förändrats som ett resultat av användningen av fonden (effekter på genomförandet).